

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות ב.

ב.

עין משפט
גר מצוה

א א ב מיי פ"י מהל
אבות ה' עו סג
עשין ממ טו"ע אה"ע
קמון קר פטי"ג:
ב ג ד מיי"ש טל"ט עו
אסג טע טו"ע טס
ק"ו ע פטי"ג:

לעזי רש"י

קדרי"ר [קונטרס]
לצ"ה

תוספות רי"ד

בתולה נשאת ביום ד'
ואלמנה ביום ה'
שפעמים בשבת ב"ד
יושבין בעיריות ביום ב'
וביום ה' ואם היה לו
טענת בתולים היה משכים
לכ"ד. פ"י חמשים תקנו
שנשאה בתולה ב"ד כ"ד
שיבטול בלילה ה' ואם לא
ימצא לה בתולים ילך
בבוקר לכ"ד ט"ס שיהקדר
ידעו שפייס עמה ויחזיקו
ב"ד מתי זינתה שמא
תחזיקו זינתה והיא אסורה
לו. שפעמים בשבת וכו'.
פ"י אבותיה יד"ב בעמא
ורטמא דאלמנה מפ"ש
לקמן. ותקנתו עזרא הוא
שישב ב"ד בעיריות
ב"ד ובה. כדאמרינן בפ'
מרוכה מ"י תקנתו שחיקן
עזרא. ואע"פ שכל ע"ז
וע"ז היתה סתרוהו קבוע.
בכל ימות השבוע היו
עוסקים בחורו וכו'.
ובה' עוסקים ברינים.
ולקמן פר"ק ותושא באחד
בשבת: אמר ר"י פפ"י
מה אמרו בתולה נשאת
ב"ד שאם היה לו טענת
בתולים היה משכים לב"ד.
ותושא בא' בשבת ואם
היה לו טענת בתולים
היה משכים לב"ד שקדו
הוא או שחלתה היא או
חכמים על תקנתו בנות
ישראל שיהא טורח ג'
ימים בסתורו א' בשבת
שני ושלישי וברביעי
כנסה. ועכשיו ששינו
שקדו. ואתה ששינו לקמן
כפ' א"ע"פ נותנים לכתולה
י"ב חדש משתבעה הבעל
לפרנס א"ע. כשם שנותנים
לאשה כך נותנים לאיש
לפרנס א"ע ולאלמנה ל'
יום הגיע זמן ולא נשאו
אוכלות משלו. פ"י ונזון
שהבעל מעכב הגיע זמן
בא' בשבת מתוך שאינו
יכול לפרנס אינו מעלה
לה מזונות לפיכך חלה
הוא או שחלתה היא או
שפירסה נדה אינו מעלה
לה מזונות. א"ר שמואל
בר רב יצחק ל"ש אלא
מתקנתו עזרא ואילך שאין
ב"ד יושבין אלא בב' ובה'.
אבל אי איתא ב"ד קבועים
בכל יום כקודם תקנתו
עזרא אשה נשאת בכל יום
והא בעינן שקדו וטרייה
לה. והכי אסיק רב אחא
דכל אונסא לא אכלה בין
חלתה היא ובין חלה הוא.
הכי נכתב:

בתולה. הא דלא קמי
ניקנית (קדושין דף ג.) משום דהתם אקרא קאי כי יקח
איש אשה (דברים כד) האשה הכתובה וכן הימנה אבל הכא לא
קאי אקרא והא דלא תנן בפ"ק דקידושין (דף י"ד) העבד עברי אף
על פי דכתיב בקרא (שמות כא) כי
תקנה עבד עברי משום דא"כ ה"ל
למתי העבד העברי שאינו לבוק
ואין דרך הש"ס לדבר כן ומיהו בני
איש ואשה רגילים בכל מקום נשאת
נה' אע"ג דלא קאי אקרא כמו
האשה שהלכה (גיטות דף ק"ד):
האשה שנתארמלה (לקמן דף ע"ו):
האיש מדיר את בנו בניזר (נזיר ד' כה):
נשאת. הא דלא קמי נשאת
את הנמולה כמו האיש
מקדש (קדושין דף מה.) לפי שעתה
מקצר יומר ועוד דאי תנא הכי ה"ל
אפי' בעל כרחו כדמשי (ס"ד דף ג):
ג"כ הא דפר"ק ולימתי האיש קונה
ועוד דהתם אקרא קאי כי יקח איש
אשה: ליום הרביעי. ולא צליל
תמישי כדאמר צפרק בתרא דנדה
(דף סה:) ה"ל כלה כדמשי (ס"ד דף ג):
נה מניגרא כ"ש אס יעשה נשואין
צליל ה' דליכא למיחש שיערד נשואין
וכתובה ולא יבעול: שאם היה
א"ו מענת וכו'. ואם תאמר הא מינה
אשת כהן או פחותה מנה שלג דליכא
אלא חד ספיקא כדאמרינן בגמרא
(לקמן ט.) אבל צאר נשים דליכא ספק
ספיקא אמאי נשאה ליום ד' ואומר
ר"ת דלא פלוג רבנן בתקנתא ומשום
אשת כהן ופחותה מג' תקנו צליל
הנשים שישאו ציוס ד' ובקונטרס פ"י
שמתוך כך יתברר דע"ז ויצאו עדים
גמרא (ס"ד): אמר אביי אף אן נמי
מינא דהאומר פתח פתוח מלאמי
נאמן לאוסרה עליו בתולה נשאת כו'
מאי לא דקטעין פתח פתוח והשתא
הכי מייתי ראייה לפ"ה הא אע"ג
דאינו נאמן מכל מקום ישכים לבית
דין שמתוך כך ילא הקול ויצאו עדים
ויתברר הדבר וי"ל דלא מייתי אביי
ראיה לרבי אלעזר אלא שהוא צקי
ומכיר אס הוא פתח פתוח דלס אינו
צירור כי יאמרו שהוא טעה וסבור
שמלא פתח פתוח ואינו כן ולא יחושו
לדבריו ועי"ל דגם לפ"ה לא היו
מתקנים שהא ניסת ליום ד' משום
שמא יתברר על ידי עדים אבל כיון
דנאשח כהן וצפחותה מנה שלג
דנאמן לאוסרה עליו תקנו שהא

בתולה נשאה ליום הרביעי. תקנת חכמים היא שנשאה נרביעי
בשבת כדמפרש טעמא: שפעמים בשבת. אצמולה
קאי: בני ובחמישי. אחת מעשר תקנות שמקן עזרא. צבא קמא
צפרק מרובה (דף פג.) מפרש לכו"ה. ולכן תקנו שנשאה נרביעי
שאם היה לו טענת בתולים ישכים
לצ"ד בעוד כעסו עליו ה"ל ואסא יש שות
בינתים יש לחוש) שאם יתפייס
ותתקן דעתו ויקיימנה ושמא היא
זינתה תחמי ונאסרה עליו כדילפינן
(סוטה דף כה.) מונסמרה והיא נטמאה
ומתוך שיצא לבית דין יתברר הדבר
כשיאל הקול שמא יצאו עדים. ובגמרא
פר"ק ומינשא צאח צבנת: גמ'
לפי ששינו כו'. לקמן מקשי עלה:
הגיע זמן ולא נישאו. לקמן צפרק
אע"פ (טו.) תנן נמינן לנמולה שנים עשר
חדש משתבעה הבעל והסור על
הנישואין לפרנס עלמה בתכשיטין.
לפרנס קנדיר"ר צל"ו. ולאלמנה
שלשים יום: הגיע זמן. זה ולא נישאו
לחופה. לקמן מפרש שעבד הבעל:
אוכלות משלו. שהבעל חייב צמוגות
אשתו מתקנת צ"ד כדלקמן צפרק
(דף ע"ו): ואוכלות כפרופה.
אם כהן הוא והיא צמ ישראל שהכהן
מאכיל את אשתו מרומה כדילפינן
(לקמן דף טו.) מוכה כי יקנה נפש:
לכך שינו כסולה נשאה כו'. להודיע
שמתקנת חכמים מנעבתו מלכות
ואין עכבה זו שלו: מריה דאצברס
כו'. תמה על דברי רבו ואמר מריה
דאצברס מה זה רבו לשמואל לומר
כן. ועוד שחלה רב יוסף ושכה תלמודו
ותוהה על דבריו הראשונים: עלי
הניא בדלא תניא. חלה טעם משנה
שנויה צמנה שאינה שנויה: ומקשינן
לרבי יוסף הי הניא ופי לא תניא הא
לכך והא תניא. זו שנויה וזו שנויה:
אלא עלי תניא דמפרש טעמא
דדמיה דלא מפרש טעמא. משמתי
טעמא מפורש צמכה כדי שישיכם
לבית דין והגיע זמן אין שום טעם
מפורש כהן לומר משום מה אס הגיע
זמן צאח צבנת אינו מעלה לה
מזונות: והינשא צאח צבנת.
כולה רב יוסף קאמר לה: ועכשיו
ששינו שקדו. וצביל תקנה זו הוא
מעכב מלכות צאח צבנת צבנת מעתה
אזתה ששינו כו': לפיכך. רב יוסף
מסיים לה משמיה דנפשיה ומסבירה
ואמר לפיכך הואיל ולמדנו שהמעוכב
מתמת אונס אינו חייב לזונה חלה
הוא כו': הא קאימנא. הני מזונות:
נפספסה שדהו. לשון מער סוהף

בתולה

א נשאת ליום הרביעי ואלמנה ליום החמישי
שפעמים בשבת בתי דינין יושבין בעיריות
ביום השני ובוים החמישי שאם היה לו טענת
בתולים היה משכים לבית דין: גמ' אמר
רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל מפני
מה אמרו בתולה נשאת ליום הרביעי לפי
ששינו ה"ה הגיע זמן ולא נישאו אוכלות משלו
ואוכלות בתרומה יכול הגיע זמן באחד בשבת
יהא מעלה לה מזונות לכך שינו בתולה
נשאת ליום הרביעי אמר רב יוסף מריה
דאצברס חלי תניא בדלא תניא ה"ה תניא והי
לא תניא הא תניא והא תניא אלא חלי תניא
דמפרש טעמא דתניא דלא מפרש טעמא
אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב יהודה
אמר שמואל מפני מה אמרו בתולה נשאת
ליום הרביעי שאם היה לו טענת בתולים היה
משכים לב"ד ותינשא באחד בשבת שאם
היה לו טענת בתולים היה משכים לבית דין
דבשקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא
טורח בסעודה שלשה ימים אחד בשבת ושני
בשבת ושלישי בשבת וברביעי כונסה ועכשיו
ששינו שקדו אותה ששינו הגיע זמן ולא
נישאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה
יהגיע זמן באחד בשבת מתוך שאינו יכול
לכנס אינו מעלה לה מזונות לפיכך יחלה
הוא או שחלתה היא או שפירסה נדה
אינו מעלה לה מזונות ואיכא דבעי לה
מיבעיא חלה הוא מהו התם טעמא מאי
משום דאנים והבא נמי הא אנים או דלמא
התם אנים בתקנתא דתיקינו ליה רבנן הכא לא
ואם תמצי לומר חלה הוא מעלה לה מזונות
חלתה היא מהו מצי אמר לה אנא הא קאימנא
או דלמא מציא אמרה ליה נסתחפה שדהו
ואם תמצי לומר אמרה ליה נסתחפה שדהו
פירסה נדה מהו בשעת ווסתה לא תיבעי לך
דלא

הגיע זמן. שנים עשר
חדש לנמולה משתבעה
הבעל לנכין עלמה לנשואין.
ולאלמנה שלשים יום (לקמן
טו.) ולא נישאו. כהן
שעביד חתן. או אונס שלו
(טו.) שהבעל מעכבין.
ואידי דלמא נישא בידיה
תני נמי סופא בידיה
(לקמן טו.) ואוכלות
בתרומה. אס נה ישראל
מאוסת לנכין הוא יקחון
ח"ה אס כהן הוא והיא
ישאלת. שמשעה שקדשה
אוכלת בתרומה מן חתנה,
כדמפרש בגמרא. ויבנן
גזרו עד השחא (לקמן
טו.) מריה דאצברס.
לשון מריה הוא (שבת כב)
רש"ע (דברים ב"ב קד"ד)

מוסף רש"י

הגיע זמן. שנים עשר
חדש לנמולה משתבעה
הבעל לנכין עלמה לנשואין.
ולאלמנה שלשים יום (לקמן
טו.) ולא נישאו. כהן
שעביד חתן. או אונס שלו
(טו.) שהבעל מעכבין.
ואידי דלמא נישא בידיה
תני נמי סופא בידיה
(לקמן טו.) ואוכלות
בתרומה. אס נה ישראל
מאוסת לנכין הוא יקחון
ח"ה אס כהן הוא והיא
ישאלת. שמשעה שקדשה
אוכלת בתרומה מן חתנה,
כדמפרש בגמרא. ויבנן
גזרו עד השחא (לקמן
טו.) מריה דאצברס.
לשון מריה הוא (שבת כב)
רש"ע (דברים ב"ב קד"ד)

ניסת נרביעי גם צאר נשים תקנו משום שמתוך כך ילא הקול ויתברר
הדבר על ידי עדים והשתא מייתי אביי שפיר ממתינתו דנאשח כהן
שפ"ט
ותימה דהכא משמע דמשום חששא דזנות תקנו שהא ניסת נרביעי וצ"צ דגטין (דף יו.) וס'
איכא מ"ד דתקנו זמן צגטין משום פירי צלל משום שמה יחפה על צמ אחותו לא חיישין משום דזנות לא שכיח וי"ל דהתם קאמר
זנות דלתי לדי מיתה דהיינו צהמראה ובעדים לא שכיח אי נמי הכא שלא משב עמו צאוסר כל ימיו חשו אפילו לזנות אע"ג דלא שכיח:
בפנ"י מה אמרו בתולה נשאת ליום הרביעי אפי' ששינו כו'. אין שואל הטעם למה נשאת נרביעי דלס כן לא הוה משני מידי אלא
הכי פירושו מפני מה אמרו כלומר מאי נפקא מינה שתיקנו שנשאת נרביעי ומשני נפקא מינה לענין מזונות ותרומה ורב
יוסף קא מתמה מריה דאצברס דהא נפקותא מפרשה נדיחא שאם היה לו טענת בתולים והוא מניח נפקותא זו המפורשת ותופס נפקותא
אחרת: אלא אי איתמר הכי איתמר א"ר יהודה אמר שמואל. ולא גרסינן רב יוסף דהא רב יוסף גופיה קאמר אלא אי איתמר:
בפנ"י מה אמרו כו'. צמיתתא גרסינן לה ולא צא להקשות אלא ותנשא צאח צבנת: ורנשאה באחד בשבת. לא בני לגבו
דנשאת נרביעי כדי שתבעל צמישי משום צרכה שנאמרה צו לדגיס כדאמרינן לקמן (דף ה.) ועוד למה לי טעם דשקדו מיפוק
ליה משום צרכה ואומר ר"י דטעם דצרכה אינה אלא ענה טוביה ולא מקרי עברינא אבל משום שקדו מקרי עברינא וכן משמע לקמן
דאמר טעמא צרכה משום צרכה אלא משום איקרוי דעתא לא חיישין ומאי נפקא מינה אלא דאי נשאת נרביעי לא מקרי עברינא:
מליא

6) יצאנו: 5. קי. גיטין לב. עג. ככל כהנהל משה. (3) ובעל 3. לקמן ה'. (4) ועי' חו"ס פ"ב מה"ל.

גליון הש"ס

גמ' ואפקעינהו רבנן. ע"י חשונה רש"י סי' א"ף קס"ג.

הגהות מהר"ב

רנשבורג

אן תו"ה וסברה דלניס וכו' וגבי פרוצות לוי וכו'. ע"י מה ש"י פ"א מה"ל נעוה וכו'.

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

ג.

עין משפט
גזר מצוה

ח א מ"י פ"י מה"ל אשוח הל' טו פמג עשין מה טו"ע אה"ע סי' פד פט"ג.

מוסף רש"י

כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש. חו"ה נדעת חכמים. דהא כח משה וישראל קאמר יבוחות (א) לויית קדושתן חלן כדת משה וישראל סהנינו חכמי יישראל. והרי הם אמרו שפקיע כל קדושתן שנישאל על ידי גט סה. הלך פקיע. שעל מנת קן קדשה (גיטין 77). תינה דקדיש בכספה איכא למימר אפקעינהו לקדושתן גט דנביחין ואמרו ליהי עשות למפיע ממנה. וממילא פקיע שרי כפקיע על מנת קן קדש. וטעמיה יבוחות (א) וק"ל: א"ו דהפקר ב"ד הפקר גבי ממון וכו' וכו' דהאשה גזול ובחמס דמלא. דלא הו קדושתן ודחשבו ר"ב ח"ה. קדיש בביאה מאי איכא למימר. מאי אפקעתא איכא למימר. מאי ניהא מאי שויה (יבוחות 34) דקיימת לן קדושתן (77) מי יקח אש חשה ובעלה דאשה מתקדשת נמי בביאה. מאי אפקעתא איכא למימר כהה פיה (גיטין 77). שרייה רבנן לבעילתו בעילת זנות. למפיע על ידי גט זה. דאפקיע סס קדושתן מינה. ויש בהן כח לק. שהרי שקדש על מנה. חוק דתם קודש (גיטין 77). כיון דבעתה דרבנן מלה ורבנן אמור דכי היכי לה גט כי האי תבעל ביאה דמיהו בעילת זנות. ואי דאמרי תינה קדיש בכספה. קדישוי כסף דרבנן. קדיש בביאה קדושתן דמדאורייתא ניעבו מאי איכא למימר. וטעום גדול הוא בדת. קדושתו כסף דאורייתא ניעבו ומגורה שיה דקיימת קיסה משדה עפרון גמר לה בחסותה קדושתן (3). ור"ש כתיב לאמרה וכל י"ג מדות. ואי קדושי כסף מדרבנן מי קטלין נפשה עליה. דעל חרופה כקולא. ועוד מאי שנייה דשני שויה רבנן טו. הא קשוי ליה הכי מ"ו דבנן לאפקעי מידי דאורייתא ומשני ליה שויה רבנן. הא נמי אפקעתא היא יבוחות 3. ובע"ז בארובה גיטין לג. ודחשבו ר"ב ח"ה.

וסברה דאניס. ומן הדין ליה לן למיחש דלמא אניס הוא דרובין לא אניסי ולהכי קרי להו לזעווע שמחמיריט על עמנן אע"ג דמתי לאניסוני א' וגבי פרוצות לא גריסין וסברה דלא אניס אלא ואמרה דלא אניס פי' אפילו כשלא הקול דאניס אמרה דלא אניס או אפילו כשתדע היא עממה דאניס ואחרים לא ידעו ואם קאמר מת תוך י"ג חודש נמי יהא גט מהאי טעמא דזימנין דלא מת וסברה דמת ומיעגנא ויתבה ויש לומר דמיתה קלא אית לה:

אדעתא דרבנן מקדש. לכן אומרים שנעטם קדושתן כדת משה וישראל:

ואפקעינהו רבנן לקדושתן מינה. בריש השולח (גיטין 77). פירשתי: תינה דקדיש בכספה. להפקר ב"ד היה הפקר והו מעוה ממנה וממילא יהי כל צעילותיו זנות קדיש צביאה מאי איכא למימר א"ן יפקיעו צביאה של קדושתן ואפי' למ"ד דהאשה רצה (יבמות פט: ושם) דיש כח לחכמים לעקור דבר מן הסורה היינו כגון דליכא עבירה כההיא דהאשה רצה דהדר לטיבולא אכל היכא דליכא עבירה דמקודשת היא צביאה מאי איכא למימר ומשני שויה רבנן צעילותיו צעילת זנות ואין כאן קדושתן 4:

איכא דאמרי אמר רבא וכן לענין גיטין. וספק ר"ת כלישנא קמא דלין אונס צניטין והביא ראייה מדקאמר סתמא הש"ס בריש השולח (גיטין 77). ושם גבי ההוא דאמר אי לא נסיבנא עד תלמין זימנין ליהוי גיטא כו' ואי משום אונס אין אונס צניטין וכן נראה דליכא דליכא דאמרי הו פירי מכל הני דמייתי סייעתא ללישנא קמא ולא סמיכין אשינויי דחיקי וקשה לר"י דמסיק פפרק מי שאלחו (סס עג. ושם) דצין דאמר הרי זה גיטין אם מתי מחולי זה צין אם אמר אם לא אעמוד מחולי זה ונפל עליו הנית או נשכו נחש או אכלו ארי דלא הוי גט אלמא דיש אונס צניטין וליכא למימר דהתם לא מטעם דיש אונס קאמר דלא הוי גט אלא משום דצין אם מתי מחולי זה צין אם לא אעמוד

ממשע שימות מחמת זה החולי וכשנפל עליו הנית או נשכו נחש אינו גט דלין זה מחולי זה דהא מוכח בהדיא התם דמטעם דיש אונס הוא גבי ההוא גברא דוצין ארעא לחצריה וקביל עליה כל אונסא דליכא רבא אמר רבא אונס אפילו באונס דלא שכיח דמוכח הסוגיא ואורי"ג דג' ענייני אונס הן דאונס דלא שכיח כלל כההיא דמי שאלחו אפי' ללישנא קמא דרבא דהכא יש אונס דלא שייך התם לתקן משום לזעווע ומשום פרוצות דלעולם לא סברי לזעווע דנפל עליו הנית או שהכישו נחש כיון דלא שכיח לזעווע נמי ליכא למיחש כיון דלא שכיח שיעשה כן ואונס דשכיח כגון ההיא דפקסיה מצרע אפילו דאמרי אין אונס דאיבעי ליה לאתנויי אבל אונס דשכיח ולא שכיח כההיא דמי שאלחו דרבא דפירשנו: שבתני דינין קבועים בב"ד יום. וא"ת וכי תיקן עורא שלא יהו צתי דינין קבועים בכל יום אלא בב' ובה' בלבד ועוד קשה דאמרינן בשבת (ד' קטו: ושם) מי שיש לו זכות אבות יקח צב' ובה' וכי קודם תקנת עורא לא היו מקיזין כל עיקר ואומר ר"ת קודם תקנת עורא לא היו קבועים בכל יום אלא כשהיו צריכין לשום דין היו יושבין בכל יום ויום ועורא תיקן שיהיו קבועים צב' ובה' וכל הרגה לזון יצא ודון והיו יולין להקז בכל יום קודם תקנת עורא כיון שלא היו קבועים ור"י תירץ שלא היו קבועים מחלה אלא צביר אחת ועורא תיקן בכל עיר ועיר צב' ובה': אש"ה נשאת בב"ד יום. קשה לרש"י אלא נשאת בכל יום תהא כאלמנה ותינשא בה' ומיעל בששי לפי שנאמר בו ברכה אלדס וי"ל דמשום ברכה לא היו קבועים יום כדפרישית לעיל ובאלמנה נמי לא קבעו שחייב בששי משום ברכה גרידא אלא משום שקדו שיהא שמה עמה ג' ימים כדאמר לקמן (דף ה.) ובחולה דלא שייך ההוא טעמא דליכא למימר משום שכיח לאומנתו והולך לו לפי שיש בה שצעת ימי המשטה הלך משום ברכה גרידא לא היו קבועים יום: א' איכא בתי דינין בו'. נראה לר"י דמכל מקום אין נשאת בששי דהא אין דינין בשבת ועתה נוהגין לישא אף בששי משום דלין ב"ד קבועין ואם יש לו טענת שחולין יכול לקבול בשבת צניטין כמו בשאר ימות השבוע ועוד לפירוש הקונטרס דוקא צניטין קבעו יום הנישואין משום שעל ידי כך ימצור הדבר ויבואו עדים מתוך שמחאספס העם לז"ל ואין שייך לומר עכשיו כך:

זימנין דלא אניס. והוי גיטא: וסברה. דלמא אניס ואינו גט ומדאג להינשא: ומינסבא. וכשיבא ויאמר נאנסי נמלא גט בטל וצניה מן האחרון ממזרים לפיכך אמרו יהא גט: דמדאורייתא לא הוי גיטא. שמינו טענת אונס מן התורה שנאמר (דברים 32) ולנערה לא תעשה דבר: כל המקדש. כל המקדש אשה על דעת שהנהיגו חכמי ישראל ציטרלל הוא מקדשה שיהיו קיימין קדושתן לפי דברי חכמים ויהיו צעילים לפי דברי חכמים על ידי גיטין שהכשירו חכמים: ואפקעתא רבנן לקדושתן. כשיבא גט סה אחרייה: קינה. למימר אפקעתא כדקדיש בכספה דנימא גט זה עוקר קדושתן ועושה מעוה מתנה מעיקרן: קדיש צביאה מאי. אפקעתא מעיקרא איכא. בשלמא על ידי גט כשר אע"פ שהקדושתן קיימים עד עכשיו גזירת הכתוב היא שהגט כורחה וממיר איסורו מכאן ולהנא אכל זה שאינו גט מן האשה ומתה מכשירו מפני דעמו של זה שקדושתו על דעת חכמים ושציעלו על פי חכמים לר"ך אשה לומר שמעיקרן לא יהו קדושתן ואי קדיש צביאה ואשה עוקר קדושתן ומפער מה תהא על ציאתו: שויה רבנן לנשואו. אפקעתא מעיקרא ידי גט שהוא מדברייהם צעילת זנות ויש בהן כח לעשות כן שהרי הוא תלה צנן. שמעתי כל רצונו מפרשים דקדיש בכספה קדושתו דרבנן ניעבו ואי אפשר לומר כן חלל דגזירה שוה היא קימה קיסה משדה עפרון (קדושתן 77 ג.) וכל הלמד מגזירה שוה כמו שכתוב מפורש הוא לכל דבר ועוד אי דרבנן ניעבו היאך סוקלין על ידו ומציאין חולין לעזרה על שגנתו וסוף סוף כי קא משנינן שויה רבנן למתקדשת צביאה זנות על כרחן לר"ך אשה לפרש כמו שפירשתי שהקדושתן נעקרון מעיקרן ולא מכאן ולהנא. והמפרש לומר שויה רבנן לכל מקדשי צביאה צעילת זנות טעות גמור הוא וצא להמיר אשת איש המתקדשת צביאה בלא גט מן הטעם הוה ולא מלינו זאת בהתלמוד: וכן לענין גיטין. אלפיכך קאי דטענינן טענת אונס בתנאי הגט להפקיעו: שבתני דינין קבועים בכל יום. כלומר שקבועים כל הימים שוה: והא בעינן שקדו. שיהא טורה כשעודה שלשה ימים: השבת ומיקן לורכי סעודה כונסה בחדש צבנת או בשני צבנת: מאי

זימנין דלא אניס וסברה דאניס ומיעגנא ויתבה ומשום פרוצות דאי אמרת לא ליהוי גיטא זימנין דאניס ואמרה לא אניס ואולא ומינסבא ונמצא גט בטל ובניה ממזרים ומי איכא מידי דמדאורייתא לא להו גט ומשום צנעווע ומשום פרוצות שרינן אשת איש לעלמא אין א"ב דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקדושי מיניה אמר ליה רבינא לרב אשי תינה קדיש בכספה קדיש בביאה מאי איכא למימר שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות איכא דאמרי אמר רבא וכן לענין גיטין איכא אלמא קסבר רבא יש אונס בגיטין מיתביה הרי זה גיטין אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש ומת בתוך שנים גט הא חלה הרי זה גט לעולם אימא לך חלה נמי אינו גט והיא גופה קמ"ל דאין גט לאחר מיתה אין גט לאחר מיתה הא תנא ליה רישא דלמא לאפוקי מדברותינו ת"ש מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש ומת בתוך שנים עשר חדש הרי זה גט מאי לאו הוא הדין לחלה לא מת דוקא דלא ניהא ליה דתפול קמי יבם ת"ש מההוא דאמר להו אי לא אתינא מכאן ועד שלשים יום ליהוי גיטא אתא בסוף תלתין יומין ופסקיה מברא ואמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי ואמר שמואל לא שמויה מתיא אונסא דשכיח שאני דכיון דאיבעי ליה לאתנויי ולא אתני איהו הוא דאפסיד אנפשיה אמר רב שמואל בר יצחק לא שנו אלא מתקנת עורא ואילך שאין בתי דינין קבועין אלא בשני ובחמישי אבל קודם תקנת עורא שבתני דינין קבועים בכל יום אשה נשאת בכל יום קודם תקנת עורא מאי דהוה הוה הכי קאמר "אי איכא בתי דינין דקבועין האידינא כקודם תקנת עורא אשה נשאת בכל יום הא בעינן ששקרו דמריה ליה מאי

מאשע שימות מחמת זה החולי וכשנפל עליו הנית או נשכו נחש אינו גט דלין זה מחולי זה דהא מוכח בהדיא התם דמטעם דיש אונס הוא גבי ההוא גברא דוצין ארעא לחצריה וקביל עליה כל אונסא דליכא רבא אמר רבא אונס אפילו באונס דלא שכיח דמוכח הסוגיא ואורי"ג דג' ענייני אונס הן דאונס דלא שכיח כלל כההיא דמי שאלחו אפי' ללישנא קמא דרבא דהכא יש אונס דלא שייך התם לתקן משום לזעווע ומשום פרוצות דלעולם לא סברי לזעווע דנפל עליו הנית או שהכישו נחש כיון דלא שכיח לזעווע נמי ליכא למיחש כיון דלא שכיח שיעשה כן ואונס דשכיח כגון ההיא דפקסיה מצרע אפילו דאמרי אין אונס דאיבעי ליה לאתנויי אבל אונס דשכיח ולא שכיח כההיא דמי שאלחו דרבא דפירשנו: שבתני דינין קבועים בב"ד יום. וא"ת וכי תיקן עורא שלא יהו צתי דינין קבועים בכל יום אלא בב' ובה' בלבד ועוד קשה דאמרינן בשבת (ד' קטו: ושם) מי שיש לו זכות אבות יקח צב' ובה' וכי קודם תקנת עורא לא היו מקיזין כל עיקר ואומר ר"ת קודם תקנת עורא לא היו קבועים בכל יום אלא כשהיו צריכין לשום דין היו יושבין בכל יום ויום ועורא תיקן שיהיו קבועים צב' ובה' וכל הרגה לזון יצא ודון והיו יולין להקז בכל יום קודם תקנת עורא כיון שלא היו קבועים ור"י תירץ שלא היו קבועים מחלה אלא צביר אחת ועורא תיקן בכל עיר ועיר צב' ובה': אש"ה נשאת בב"ד יום. קשה לרש"י אלא נשאת בכל יום תהא כאלמנה ותינשא בה' ומיעל בששי לפי שנאמר בו ברכה אלדס וי"ל דמשום ברכה לא היו קבועים יום כדפרישית לעיל ובאלמנה נמי לא קבעו שחייב בששי משום ברכה גרידא אלא משום שקדו שיהא שמה עמה ג' ימים כדאמר לקמן (דף ה.) ובחולה דלא שייך ההוא טעמא דליכא למימר משום שכיח לאומנתו והולך לו לפי שיש בה שצעת ימי המשטה הלך משום ברכה גרידא לא היו קבועים יום: א' איכא בתי דינין בו'. נראה לר"י דמכל מקום אין נשאת בששי דהא אין דינין בשבת ועתה נוהגין לישא אף בששי משום דלין ב"ד קבועין ואם יש לו טענת שחולין יכול לקבול בשבת צניטין כמו בשאר ימות השבוע ועוד לפירוש הקונטרס דוקא צניטין קבעו יום הנישואין משום שעל ידי כך ימצור הדבר ויבואו עדים מתוך שמחאספס העם לז"ל ואין שייך לומר עכשיו כך:

ובשני